

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, kesäk, 18 - Wed. June 18, 1997

FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 24

65 cents

Suomen ulkoministeri Halonen:

Rauhankumppanuus ei ole Naton odotushuone

Suomen ulkoministeri Tarja Halosen (sd) mielestä sekä Naton että Venäjän olisi nähtävä Naton laajennetun rauhankumppanuuden edut. Halonen sanoi äskettäin Helsingissä pidetyssä seminaarissa, että rauhankumppanuudessa ei ole kysymys Nato-jäsenyyden odotushuoneesta vaan yhdestä osallistumisen mallista.

Halonen puhui Steten (Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi) järjestämässä seminaarissa, jossa pohdittiin Suomen asemaa Euroopan uudessa turva-arkkitehtuurissa. Halonen piti Naton ja Venäjän välistä sopimusta myönteisenä asiana, mutta katsoi myös rauhankumppanuuden eli PIP:n kalpaavan jatkoa.

Halosen mielestä Suomen liittyminen Euroatlanttiseen kumppanuusneuvostoon EAPC:hen oli luonnollinen jatko Suomen aiemmalle toiminnalle. EAPC perustettiin muutama viikko sitten Sintrasa Portugalissa pidetyssä ulkoministerikokouksessa, johon osallistui Nato-maat sekä sotilasliiton ns. kumppanuusmaat.

Halosen mielestä Eurooppa ei ole Naton ja Venäjän sopimuksen myötä jakautumassa uudelleen etupiireihin. Hän totesi, että Nato on avoin järjestö, jonka laajeneminen on jatkuva prosessi.

(STT)

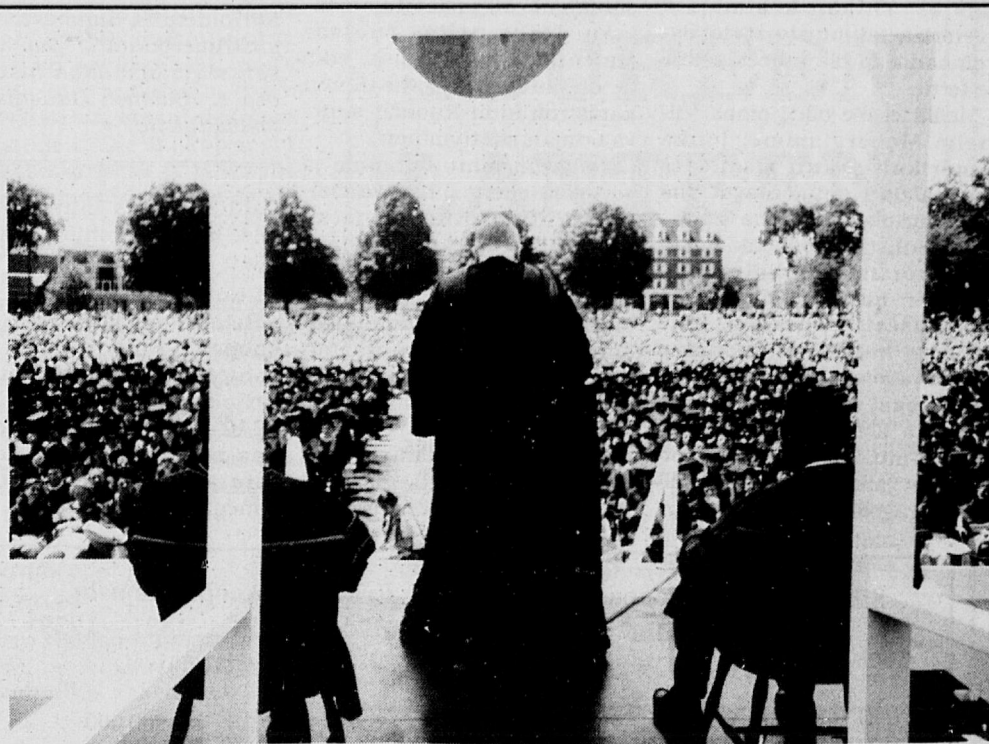
Suomi kahdeksas YK:n Inhimillisen kehityksen vuosiraportissa

Suomen sosiaalipolitiikka toimii hyvin huolimatta tällä vuosikymmenellä tehdyistä leikkauksista, ilmenee YK:n tuoreesta vertailusta.

Suomessa on teollisuusmaista vähiten köyhissä oloissa eläviä lapsia ja tulocrot ovat maassa pienemmät kuin muissa teollisuusmaissa. Yksinhuoltajaperheissä elävien lasten tilanne on Suomessa erityisen hyvä, sanotaan YK:n kehitysjärjestön raportissa.

Suomi sijoittuu nyt kahdeksannelle sijalle eli on pudonnut kaksi sijaa viime vuodesta. Suomen tilastoja synkistävät korkea työttömyys ja suuret itsemurhaluvut.

(STT)

7,000 Lipposen kuorossa

HANOVER, NH - Professori James Edward Wright esitteli kaikki kahdeksan kunniatohtoria Dartmouth Collegen kampuksella, joukossa viimeisenä Suomen pääministeri Paavo Lipponen. Hän sitten ohjelman mukaisesti ryhtyi pitämään päättäjäistilaisuuden puhettaan, joka tuli rauhallisesti ja vaikeuksista, kestäen tasan 17 minuuttia. Lipposen puhe oli lennokas, mutta myös poliittinen, ylittäen uutiskynnyksen USA:ssa. Kuulijoita vastaleivotulla lakitieteen kunniatohtorilla oli lähes 2,000-päisen opiskelijajoukon lisäksi noin 4,000-5,000. Paikalla olleen Stig Häggblomin mukaan voidaan puhua menestyksestä. Hänen kommenttinsa tilaisuudesta löytyy sivulta 3.

Kuva: Stig Häggblom

Special offer for new RAIVAAJA subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, RAIVAAJA will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on August 31, 1997. Regular USA subscription rates are \$28.00 a year, \$20.00 for six months, and \$16.00 for three months. Send this coupon and your check payable to Raivaaja Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8-15

RAIVAAJA

- Finlandia Foundation Boston Chapter sponsors cooking workshop
- Ritva Luukkonen's stone mosaics coming to Boston Public Library
- The Twin Fiddles of 'Tallari'

Amerikan arkku raollaan

Suomen siirtolaisuuden historian ensimmäinen osa murtaa myyttejä

Suomesta on viimeisen 150 vuoden aikana muuttanut maailmalle yli miljoona ihmistä. Yhtään kokonaista historiaa tai suurta siirtolaisuusromaania ei ole aiheesta kirjoitettu.

Meillä ei ole ollut omaa Vilhelm Mobergiamme, jonka Amerikan-arkun sisällöstä ruotsalaiset ammentavat yhä niin siirtolaisuustietoa kuin kokemuksia. Todellakin, koko Ruotsin siirtolaistutkimuksen historia on peräisin arkullisesta paperista, joita Moberg hankki matkoillaan Yhdysvalloissa.

Viimeksi Abba-kaverusten tekemä *Kristina från Duvemåla* -musikaali herätti ruotsalaiset jälleen oman kansallisen tragediansa pohdintaan.

Moberg totesi 1950-luvulla, kun hänen neliosainen siirtolaiseepoksensa, *Maastamuuttajat*, oli valmistumaisillaan: "joka neljäs ruotsalainen jätti kotimaansa, eikä se ole suurempi kansallinen katastrofi kuin Ruotsin suurvalta-ajan päättyminen".

Meillä on ollut sotamme ja sortokautemme, omat kansalliset katastrofimme, jotka ovat olleet kirjallisuuden, elokuvan ja teatterin keskeistä aihepiiriä tällä vuosisadalla. Kun suomalaista siirtolaisuutta vertaa naapurimaidemme kokemuksiin, tapahtuman kokoluokka onkin täysin toinen.

Meidän väestöstämme vain noin 14 prosenttia vuosisadan vaihteen väkilukuun

Kirja-arvostelu

Suureen Länteen,

Siirtolaisuus Suomesta Pohjois-Amerikkaan. Suomalaisen siirtolaisuuden historia, osa 1. Suomen siirtolaisuusinstituutti. 307 s.

suhteutettuna muutti muualle, lähinnä Pohjois-Amerikkaan.

Ruotsalaisista lähti joka neljäs ja norjalaisista joka kolmas. Kaiken kaikkiaan Pohjois-Amerikkaan muutti siirtolaisuuden vuosisadalla, 1840-1940, noin 37 miljoonaa eurooppalaista, heistä vain joka sadas oli suomalainen.

Lumperijäkin haave toteutuu

"Miehiä tukkitöissä... missä viipyy se runoilija, joka laulaisi työn ja luonnon aateluutta aarniometsäin onkalossa, joka runorytmien kuvaisi päivän hellettä, yön vihua, kaatuvan ikihongan ryskettä, höyrykoneen tuskaista tohinaa ja loukkaantuneen korvenraatajan kuoleman tuskaa?"

Näin kirjoitti nimimerkki Pouhu Poutavaara "lumperijäkkien" eli metsätyömiesten *Ahjo*-lehdessä 1916.

Turun siirtolaisuusinstituutti on saanut vihdoin liikkeelle suurhankkeen, jota on suunniteltu jo kolmekymmentä vuotta. Suomen siirtolaisuuden kuusiosainen historia ilmestyy ennen vuosituhannen vaihdetta. Ensimmäinen osa on jo valmis ja seuraava valmistuu loppuvuodesta.

Ensimmäinen osa keskittyy Pohjois-Amerikkaan, se esittelee enimmäkseen jo 1970-luvulla tehdyn perustutkimuksen, joskin uusikin tutkimus on otettu mukaan. Kakkososa jatkaa Yhdysvaltojen ja Kanadan siirtolaisuuden raportointia.

Kirjassa on yksi loistava piirre. Se puhalttaa hengen historialliseen ilmiöön, se esittelee massaliikkeen yksilöt ja antaa heille äänen. Se perustuu paitsi historian tutkijoiden keräämiin faktoihin, myös niiden tuhansien ja tuhansien kirjeiden ja muiden henkilökohtaisten dokumenttien aineistoon, joka makaa arkistojen kätöissä.

Jos historiankirjoitus on usein yhtä myyttien kokoelmaa, on siirtolaisuushistorian kirjoitus erityisesti ollut näihin päiviin asti juuri sitä.

"Siirtolaisten elämä oli tuskaista toilaamista. Siellä kaukana Amerikassa viluiset, nälkäiset ja yksinäiset perheensä hylkäävät miehet metsässä raatoivat ja ryyppäsivät", on yleinen tulkinta, jota siirtolaisuudesta on pitkään pidetty yllä. Käsiryskiä on haluttu korostaa, jotta on voitu samalla vahvistaa myyttiä ankarista uurtajista,

Amerikan rakentajista.

Myyttejä pitävät yllä myös siirtolaisuustutkijat, ovathan he useimmiten siirtolaisten lapsia ja suhtautuvat vanhempiensa ja isovanhempiensa kokemuksiin joskus turhan tunteellisesti.

Rieno Kero asettuu uusimman siirtolaistutkimuksen kanssa samoille linjoille murtamalla myyttejä, vaikka hän ei sitä sano. Kun myytti yksinäisestä korven raatajasta rikkoutuu, se ei Keron tekstissä kuitenkaan katoa. Kuva vain tarkentuu. Ei kaikilla mennyt huonosti, vaikka monilla menikin. Siirtolaishistoriaan tulee Keron tekstissä värejä, valoa ja varjoja.

Suureen Länteen ei ole yhden totuuden kirja, mikä historian tutkijalle on pelkäsi kunniaaksi.

Muutto vaatii varoja

Siirtolaiseksi lähtöön liittyy vähintään yhtä paljon myyttejä kuin elämään Amerikan kultamaassa. Toki Amerikasta maalailltiin täällä Euroopassa ihmeellistä kuvaa; tiet olivat kullalla päällystetyt ja riisiä sokeria riitti Amerikassa köyhänkin syödä vaikka vatsansa kipeäksi.

Aivan köyhät eivät Amerikkaan päässeet, siirtolaisuus vaati varoja. Matkalippu New Yorkiin vuonna 1899 maksoi nykyrahassa noin kolme tuhatta markkaa. Jos oli aikomus mennä länsirannikolle asti, saattoi matka maksaa lähes 10 000 markkaa.

Monen siirtolaisen ensimmäiset vuodet kuluivat matkaraajojen takaisin maksamiseen, sillä vaikka lippu oli aiemmin menneeltä sukupolvelta tai ystävältä tullutkin, se oli silti maksettava alkuaikojen pienistä tienesteistä takaisin.

Syyt ja seuraukset vaihtelivat muuttajan mukaan. Norjasta lähdettiin jo 1840-luvulla hankkimaan jo muutenkin kohtuullisen vauraalle suvulle lisää elintilaa eli hyvää viljelysmaata, josta kotimaassa oli pula. Ruotsin siirtolaisuudelle sivulle

Siirtolaisuus Euroopasta Yhdysvaltoihin v. 1821 - 1929

1821 - 1830	143 000
1831 - 1840	599 000
1841 - 1850	1 713 000
1851 - 1860	2 598 000
1861 - 1870	2 315 000
1871 - 1880	2 812 000
1881 - 1890	5 247 000
1891 - 1900	3 688 000
1901 - 1910	8 795 000
1911 - 1920	5 736 000
1921 - 1929	3 866 000

Eräistä Euroopan maista Yhdysvaltoihin v. 1821 - 1929 tulleet siirtolaiset

Saksa	5 900 000
Irlanti	4 600 000
Italia	4 600 000
Itävalta-Unkari	4 100 000
Englanti	3 300 000
Venäjä	3 300 000
Ruotsi	1 100 000
Norja	800 000
Suomi	350 000

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(USPS 454-580)

Periodicals postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.
(other times by appointment)

TELEPHONE: 508-343-3822

FAX: 508-343-8147

e-mail: raivaja@net1plus.com

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge the part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within two weeks of publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

June 11, 1997
1 Finnish mark = US \$.1942
1 US \$ = 5.1493 FIM
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Kesäkuun 18 p., Tapio
Kesäkuun 19 p., Siiri
Kesäkuun 20 p., Into
Kesäkuun 21 p., Ahti, Ahto
Juhannuspäivä
Suomen lipun päivä
Kesäkuun 22 p., Paula, Liina,
Pauliina
Kesäkuun 23 p., Aatto, Aatu,
Adolf
Kesäkuun 24 p., Johannes,
Juhani, Juha, Juho, Jukka
Jussi, Janne, Jani, Juhana
Kesäkuun 25 p., Uuno
Kesäkuun 26 p., Jorma,
Jarmo, Jarkko, Jarno
Jere, Jeremias
Kesäkuun 27 p., Elvira, Elvi
Kesäkuun 28 p., Leo
Kesäkuun 29 p., Pietari,
Pekka, Petri, Petra
Petteri, Pekko
Kesäkuun 30 p., Päiviö, Päivö
Heinäkuun 1 p., Aaro, Aaron

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$3,406.40

Anna Niemen muistolle

Ellen & Tauno Mattson, Lunenburg, MA \$25.00

Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$10.00

Kittos lahjoittajille!

Kittos myös Pentti Laineelle, Lunenburg (MA), vahauskoneen huollosta.

edellissivulta

suusvuodet jatkuivat 1840-luvulta vuosisadan vaihteeseen.

Suomesta lähti paljon torppareita, nuorempia veljiä ja piikatyttöjä vasta lähempänä vuosisadan vaihdetta. Amerikan sisällissota 1860-luvulla katkaisi siirtolaisuuden lähes tyystin vuosikymmeneksi. Sen jälkeen muuttaneet suomalaiset ja "muut itäeurooppalaiset" muodostivat oman "uudeksi siirtolaisuudeksi" kutsutun aallokon, joka suuntautui enemmän kaupunkeihin ja kasvatiin teollisuuskeskuksiin.

Useimmat suomalaissiirtolaiset menivät Amerikkaan tienamaan ylimääräistä rahaa, jonka saattoi Suomeen palattua käyttää talon tai maapalan hankintaan.

Kero kuitenkin toteaa, että vaikka taloudelliset seikat olivat usein ykkösenä muuttajan mielessä ja niitä helposti painotettiin, siirtolaisuus oli vuosisadan vaihteen tienoilla ratkaisu pulmaan kuin pulmaan.

Jokaisella lähtijällä oli yleisen syiden lisäksi myös omat yksityiset syynsä.

"Oli mieli nähdä maailmaa ja mitä muut ihmiset meinaa, ja että vanhoina päiwinä osaisin puhua enemmän kuin ukot Sawossa, jotka tunkiotaan katselewat päiwännousua ja kuuntelevat käen kukkumista", kirjoitti nimimerki Tervakoura *Pohjois-Suomi-lehdessä* 1879.

Siirtolaisuus ei ole tekninen prosessi

Siirtolaisuutta on aikaisemmin tarkasteltu melko mekaanisena ja teknisenä prosessina, jossa massat siirtyivät höyrylaivaliikenteen, työllisyystilanteen, maanperimyslakien ja muiden työntö- ja vetovaikutusten voimasta mantereelta toiselle.

Tärkeä uudelleentulkinta on inhimillisen tekijän löytyminen: yhteiskunnan maallistuksessa, teollistumisen ja tiedonvälityksen kehittymisen myötä maajussin uskonnollinen fatalismi muuttui itsestään ja perheestään huoltapitäväksi "yksityisyrittäjämentaliteetiksi". Kirkon ja valtion kuuliaiset alamaiset löysivät itsestään lähtijän, oman elämänsä sankarin.

Moberg kuvaa oivallisella tavalla *Maastamuuttajat*-epoksensa ensimmäisessä osassa päähenkilön, Karl Oskar Nilssonin, identiteetin muuttumisen. Sen seurauksena hän näkee itsensä elämästään vastuussaolevana toimijana, eikä ainoastaan Jumalan tahdon toteuttajana, smolantilaisen kivipellon ikuisena kyntäjänä.

On tärkeää, että tällainen pohdinta saa sijansa tutkimuksessa. Pelkällä laivalippujen halpenemisella ja muulla "teknisillä" selityksillä siirtolaisuudesta ei muodostu oikeaksi. Siirtolainen ei ole, eikä ollut, pelkkä työntö- ja vetovaikutusten sinne tänne

heittelemä maailmantalouden yksikkö.

Auttoitunut suomalaisfarmi Michiganissa. Kuva: Armas Hollo

Yhteistä useimmille suomalaissiirtolaisille oli aikomus palata, viiden vuoden kuluttua ja rikkaana miehenä. Monelle kävi niin, että Suomeen lähtö ei koskaan onnistunut, kun jo menomatkan maksussakin oli vaikeuksia. Kuitenkin noin viidennes lähtijöistä palasi.

Italialaiset johtavat paluutlastoja. Heistä peräti 60 prosenttia palasi, mutta norjalaisista ja ruotsalaisista vain

harva.

Tärkeä osa Keron kirjoittamaa historiaa on naisten ja lasten, avioliiton, sairauksien ja vanhuuden kuvaus. Elämän ja kuoleman kysymykset, "naisten hommat", ovat tähänastisessa siirtolaistutkimuksessa jääneet lähes huomiotta.

Kaunokirjallisuus ei toki ole rikollisia, mielisairaita, lapsia, vanhuksia ja muita marginaali-ilmiöitä unohtanut. Siitä on esimerkkejä, paitsi Mobergin teoksissa, myös norjalaisten oman siirtolaikirjailijan, Ole E. Rölvaagin, romaanisarjassa ja lähes tutkimattomassa suomalaissiirtolaisten kaunokirjallisuudessa.

Kaunokirjalliset koti-ikävän, onnistumisen ja epäonnistumisen tunteiden kuvaukset, monenkirjavat kokemukset ja kohtalot tarjoavat lihaa tilastoluiden ympärille. Antti Tuuri ja Lars Sund ovat viime vuosina paikanneet puutetta, mutta todellinen siirtolaissaa-ga meiltä vielä puuttuu.

Kolratorppia ja avloeroja

Kero raottaa teoksessaan sitäkin maailmaa, joka jää tilastohiiriltä näkemättä. Yksi

tällainen siirtolaiselämän kollektiivinen anekdootti on esimerkiksi sanomalehdissä julkaistut avioeroilmoitukset, joita oli tiuhaan amerikkasuomalaisten lehdissä.

"Koska mieheni... ei ole kolmeen vuoteen antanut minulle mitään tietoa elämästään Amerikassa eikä ole sen

ajan sisään lähettänyt kuin 5 dollaria rahaa, ja koska hän kuuluu menneen uusiin naimisiin siellä, niin pidän itseni hänestä laillisesti eroitettuna."

Nain ilmoitti Hilda Alatalo *Siirtolainen*-lehdessä vuonna

jatkuu sivulla 7

SUUREEN LÄNTEEN

Siirtolaisuus Suomesta
Pohjois-Amerikkaan

Kirjoittaja: **Reino Kero**

Kustantaja: Siirtolaisuusinstituutti

Uutta, tutkittua tietoa Suomen siirtolaisuudesta

Yhdysvaltoihin ja Kanadaan; runsas kuvitus

kovakantinen

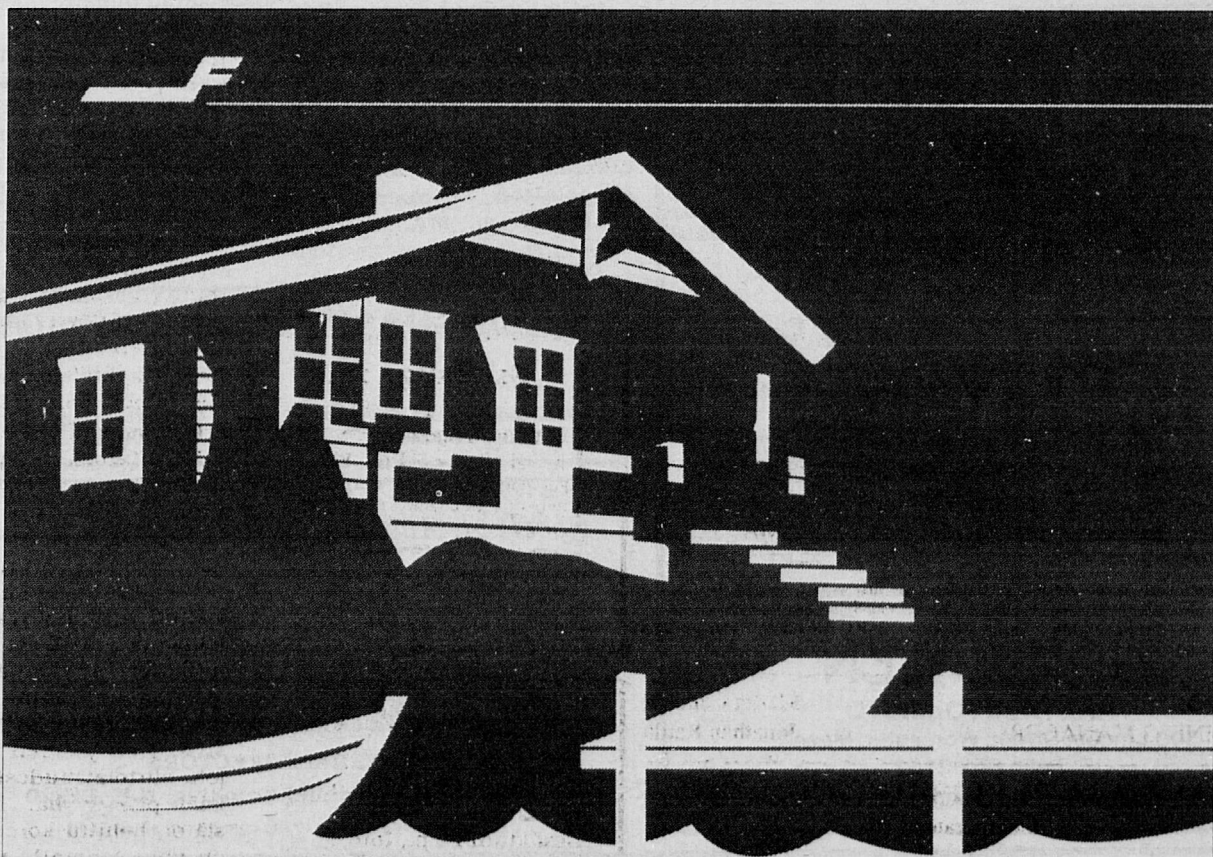
307 sivua

\$30.00

+ \$3.00 postikuluihin
Mass. asukkaat lisätkää
\$1.50 myyntiveroa

Raivaaja

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SPRING AND SUMMER IN FINLAND BEGINS HERE.

Summer in Finland begins at a summer place. We know because we never forget our roots in Finland.

So, if you're planning a trip to Finland to visit family or friends this spring or summer, make it a trip to remember. From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home really satisfied, Finnair strives to make your trip to be all you want it to be.

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, our onboard service award-winning and our aircraft modern MD-11's with true, wide-body comfort.

It's also why we offer excellent connections to throughout Finland and the rest of Scandinavia and beyond.

For information and reservations, call your professional travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon concern for the individual

Finnair is a partner in the worldwide Delta SkyMiles™ program and smoke-free across the Atlantic. Visit our web site at <http://www.us.finnair.com>

Kuolleita

Toimi S. Taavitsainen

GARDNER, MA - Toimi S. Taavitsainen, 82, 376 Matthews Street, kuoli kesäk. 13, 1997 Heywood sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Gardnerissa Albin ja Rauha (Rantala) Taavitsaisen tyttärenä ja oli asunut paikkakunnalla koko ikänsä. Hän oli Gardner High Schoolin kasvatti.

Monia vuosia edesmennyt työskenteli perheen maitofarmilla. Myöhemmin hän toimi maaseudun posteljoonina, jäädessä eläkkeelle useita vuosia sitten.

Taavitsainen oli innokas valokuvaaja.

Kaipaamaan jäi veli Eino Taavitsainen, Gardner, sekä useita sisarusten lapsia.

Sisko Weino Taavitsainen kuoli 1993.

Smith Funeral Home, 69 Vernon St., toimitti hautausmaahan Wildwood hautausmaahan.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works

DAVID J. PRATT, cmistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

NORDGREN HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Sulo J. Silander

TROY, NH - Sulo J. Silander, 79, 29 Fitzwilliam Road, kuoli kesäk. 5, 1997 kotonaan lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt helmik. 14, 1918 John ja Senja (Marjusaari) Silanderin poikana ja oli asunut koko ikänsä paikkakunnalla.

Silander oli työskennellyt yli 25 vuoden ajan Troy Mills Inc.:n palveluksessa ennen eläkkeelle jäämistään.

edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Hän kuului Christ Lutheran seurakuntaan ja nautti ulkoilmaelämästä.

Kaipaamaan jäi puoliso Taimi M. (Ekonen) Silander; poika John Silander, Troy; kaksi tytärtä, Taimi Clark ja Martha Silander, kumpikin Troy; veli Herbert Silander, Griswold, CT; kaksi lastenlasta; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen toimitettu hiljaisuudessa Mountain View hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Troy Emergency Ambulance Service Inc., P.O. Box 675, Troy, NH 03465 tai Christ Lutheran Church, P.O. Box 189, Troy.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Judith Joel

MANCHESTER, MA - Judith Ann Joel, 93, kuoli kesäk. 8, 1997 Seacoast Nursing and Retirement Center:ssä Gloucesterissa. Hän oli Kenneth H. Joelin leski.

Hän oli syntynyt kesäk. 19, 1904 Porissa Suomessa Karl ja Selma (Bertness) Ranteen tyttärenä ja oli asunut Manchesterissa vuodesta 1993. Hän saapui Yhdysvaltoihin 1913 ja sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1923. Samana vuonna hän voitti Biographical Grand Prize palkinnon.

Edesmennyt oli asunut Lansing, MI:ssa, Fairlee, VT:ssa, Hartford, CT; New York Cityn alueella ja Los Angelesissa, mutta pisimmän ajan elämästään hän asui Arlingtonissa.

Joel oli työskennellyt kirjantallantajana Eastern Cooperative ja The Gordon Furniture Co. yhtöissä ja myöhemmin puolisonsa firmassa.

Hän kuului Finlandia Foundationiin, Arlington Republican Women's Clubiin, The Florence Crittendon Leagueta ja Arlington Friday Social Clubiin.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti Forest Hill hautausmaahan tapahtuneesta hautaamisesta.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: the American Heart Association, 20 Speen St., Framingham, MA 01701-4688.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Sawyer-Miller-Masciarelli Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.
Fitchburg Westminister Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli

John F. Masciarelli

Michael D. Masciarelli

Howard J. Miller

Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

Massachusetts
Funeral
Trust

and Princeton

FORE
THOUGHT.

Veikko Vennamo kuollut

Suomen maaseudun puolueen luoja ja pitkään kansanedustajana toiminut lakitieteen lisensiaatti Veikko Vennamo on kuollut. Hän oli kuollessaan 84-vuotias.

Vennamon poika pääjohtaja Pekka Vennamo kertoi isänsä kuolleen Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa nopeasti edenneeseen sairauteen.

Vennamo oli Suomen sodanjälkeisen ajan poliittisessa historiassa merkittävä vaikuttaja. Hän oli monessa mielessä sekä kiiteltä että kiistelty.

Vennamo syntyi pankinjohtajan poikana Jaakkimassa 11. kesäkuuta 1913. Entiseltä nimeltään hän oli Fennander. Kannuksensa mittavalle uralleen Vennamo loi sodan aikana, jolloin hän oli keskeisesti mukana suunnittelemassa siirtoväen pika-asutusta. Kansanedustajaksi hän nousi maalaisliiton listoilta jo vuonna 1945. Toisena valtiovarainministerinä hän toimi 1950-luvun puolivälissä.

Hävittyään maalaisliiton puheenjohtajakilvassa ja riitannuttuaan puolueen johdon kanssa hän erosi puolueesta ja perusti oman puolueen vuonna 1959. Puolueen nimeksi tuli aluksi Suomen pientalonpoikien puolue. Sittemmin se sai nimen Suomen maaseudun puolue.

Vennamon tärkeimpinä kuuluvana elämäntyönä voidaan pitää juuri SMP:n nostamista Suomen poliittiselle kartalle. Palkinnon työstään Vennamo sai, kun SMP vastoin kaikkia "roknooseja" saavutti mittavan vaalivoiton vuoden 1970 eduskuntavaaleissa.

Nyttemmin SMP on jo poistunut Suomen puoluepolitiikasta. Sisäiset ristiriidat repivät SMP:tä. Iso osa eduskuntaryhmästä lipeä SMP:stä ja perusti Suomen kansan yhteistyön puoleen. Tästäkin puolueesta on kauan ollut enää vain muisto jäljellä.

Vennamo valittiin SMP:n kunniapuheenjohtajaksi vuonna 1981. Hän oli kolmasti puolueen presidenttiehdokkaana. Eduskunnan jäsenenä hän oli vuoteen 1987.

Rötösherroja vastaan

Vennamo tunnettiin ennen muuta oppositiopuolueen johtajana. Hän käytti hyvin värikästä kieltä ja tuomitsi jyrkin sanoin poliittisen pelin. Hänen käyttämänsä termi rötösherra on jäänyt elämään suomalaisen kielenkäyttöön. Vennamon toiminta eduskunnassa oli välillä niinkin kiivasta, että kerran vahtimestarit joutuivat kantamaan hänet istuntosalista.

1980-luku toi muutoksen tuulet SMP:henkin. Pekka Vennamon johdolla puolue tuli hallituskelpoiseksi. SMP:llä olikin edustus hallituksessa Kalevi Sorsan (sd) neljännessä hallituksessa vuosina 1983-87 ja Harri Holkerin (kok) hallituksessa vuosina 1987-91.

jatkuu seuraavalla sivulla

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am1280, Fitchburg, klo 8:45.

Kesäkuun hengelliset tilaisuudet 8. ja 22. päivä klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkossa. Kaikki tervetulleita myös kotikoukuihin.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltoisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltoisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaisin klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten ja korkeakoululaisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Fitchburg, MA

Torstaina, kesäkuun 26. p:nä Faartti kansantanssiryhmä Turusta Suomesta esiintyy klo 7:30 illalla Saiman Puistossa.

Faartti esittää suomalaisia ja karjalaisia tanhuja, musiikkia ja lauluja.

Ohjelman jälkeen tanssit Bert Stromholmin musiikin tahtiin.

Liput \$7.00 virvokkeineen. Revontulet järjestää kahvipöydän.

Lisätietoja: Irene Kamila 508-874-2017 ja Maija Mård 508-582-7717.

Suomalaista kansantanssia ja -musiikkia vaaliva Turun Kansantanssin Ystävät r.y. perustettiin vuonna 1970 Turussa. Yli 800 yhdistyksen jäsentä harrastaa kansantanssin ja -musiikin lisäksi perinteisiä käden taittoja ja vaali juhlaperinteitä.

Kansainvälisiä kontakteja yhdistys on aktiivisesti pitänyt yllä eri ryhmien vieraillessa maailmalla sekä ryhmien toimissa vastavuoroisesti itse isäntinä ulkolaisille kansantanssiryhmille.

Yhdistyksellä on puvustossaan satoja talkoolla käsin tehtyjä kansallispuukuja.

Faartti on 1977 perustettu nuorten kansantanssi- ja musiikkiryhmä. Ryhmän vahvuus on nuorissa tanssijoissa, jotka ovat kasvaneet kansantanssiharrastuksen mukana lapsiryhmästä aikuisten esiintyväksi ryhmäksi. Siinä on 18 tanssijaa ja 3-5 soittajaa, iältään 18-30-vuotaita.

Suomalaisilla ja kansainvälisillä festivaaleilla vuotuisesti vieraillevan ryhmän ohjelmisto on pääosin perinteistä suomalaista ja karjalaista kansantanssia, -musiikkia ja -laulua. Esiintymisten lisäksi osa ryhmän toimintaa on juhlatilaisuuksien, iltamien ja tanssien järjestäminen.

Ryhmänä naiset esiintyvät Lapuan kansallispuvuissa ja karjalaisissa kansanpuvuissa, fereiseissä. Miehet käyttävät Karstulan kansallispuukua ja karjalaista kansan-asua.

Suomalaisen Kansantanssin Ystävien katselmuksiin Faartti on osallistunut viime vuosina kiltettävien arvosteluun.

Ryhmä on tehnyt esiintymismatkoja Ruotsiin, Puolaan, Tanskaan, Belgiaan, Italiaan, Turkkiin, Unkariin, Latviaan ja Ranskaan.

VENNAMO...
jatkoa edelliseltä

Vennamo oli pitkään tullihallituksen virassa. Tullineuvokseksi hänet nimitettiin vuonna 1960, ja tästä virasta sai eron 20 vuotta myöhemmin.

Viimeisen kerran Vennamo oli SMP:n presidenttiehdokkaana vuoden 1982 vaaleissa. Kuitenkin vain pari kuukautta ennen valintaansa SMP:n kunniaapuheenjohtajaksi hän oli asettanut ehdoksi, että presidentinvaalin ratkaisemalla kierroksella SMP:n valitsijamiehet asettavat silloisen pääministeri Mauno Koiviston taakse.

(STT)

Mila ja Jeffrey Croft

Mila Maria Talviharju ja Jeffrey Sherman Croft vihittiin huhtikuun 26. päivänä North Uxbridge (MA) Baptist kirkossa. Hääjuhla vietettiin Blissful Meadowsissa Uxbridgessä. Vieraita oli saapunut Suomesta, Kanadasta, Floridasta sekä tietenkin lähimpäristöstä, kaikkiaan 180. Nuori pari asuu Whitinsvillissä. Morsiamen vanhemmat ovat Fitchburgissa asuvat Helena ja Mikko Talviharju.

Talviharjun tytöt menivät naimisiin

Vanhempi edellä, nuorempi perässä

Maiju ja Bret Purvis

Maiju Monica Talviharju ja Bret Allen Purvis vihittiin 31. toukokuuta Messiah Lutheran kirkossa Fitchburgissa (MA). Häitä juhlittiin Saiman Puistossa. Läsä oli n. 130 vierasta Suomesta, Kanadasta, Arizonasta, Kaliforniasta, Vermontista sekä suuri joukko sukulaisia ja ystäviä lähiseudulta. Nuori pari asuu Ashburnhamissa. Morsian fitchburgilaisten Helena ja Mikko Talviharjun tytär.

Fitchburg, MA

Stratton Players teatteriryhmän kesäohjelma alkaa Jeffrey Hatcherin näytelmällä "Scotland Road". Tämä on näytelmän ensiesitys Yhdysvalloissa. Näytökset kesäkuun 19, 20, 21, 26, 27 ja 28 päivinä klo 8:00 illalla.

Miriam Lehto on yksi tämän mysteerinäytelmän näyttelijöistä.

Heinäkuun 24, 25, 26 ja 31 sekä elok. 1 ja 2 päivinä on esitysvuorossa Muriel Resnikin "Any Wednesday" komedia, minkä ohjauksesta vastaa Miriam Lehto. Näytökset alkavat klo 8:00 illalla.

Stratton Playhouse sijaitsee osoitteessa 60 Wallace Street. Lippuvaraukset numerosta 508-345-6066.

West Groton, MA

GLT teatteriryhmä esittää poliittisen satiirista Tom Leherin musikaalin "Tomfoolery" kesäkuun 20. ja 21. päivinä, illallinen klo 7:00 illalla, näytös klo 8:00 sekä kesäk. 22. p:nä klo 2:00 iltapäivällä Groton Senior Center'ssä, Rte. 225.

Esityksen musiikillisena johtajana toimii amerikkansuomalainen Jay Janell Leominsteristä.

Lippuvaraukset ja lisätiedot numerosta 508-433-9599.

NORTH-END

SUBARU-MAZDA

Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699

ISUZU-SUZUKI

525 John Filch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Kutsumme kaikkia
Mansikkajuhlaamme
sunnuntaina, kesäkuun 29. p:nä klo 5:00 iltapäivällä
750 Rindge Road, Fitchburg
Messiah luterilaisen seurakunnan suomenkielinen Naistenliitto

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
kesäk. 21. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Salma

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.

Fitchburg, MA

Tel. 508-343-4853

Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation
CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Suomen uutisia

Puolustusvoimain komentaja: Suomen valmiusjoukkotilanne huolestuttava

Puolustusvoimien komentaja Gustav Hägglund pitää Suomen valmiusjoukkotilannetta huolestuttavana. Hän ehdottaa, että valmiusjoukkoihin osallistuville pitäisi maksaa palkkio.

Valmiusjoukkoihin on vähän hakijoita. Valmiusjoukkotehtävistä voi myös kieltäytyä, vaikka olisi ilmoittautunut niihin halukkaaksi. Hägglund olettaa, että valmiusjoukoille maksettava palkka saattaisi muuttaa tilannetta. Palkan suuruudeksi hän ehdottaa tuhatta markkaa kuussa.

Hägglundia haastateltiin *Etelä-Salmaa* -lehdessä.

Sisu Auto menossa Ruotsin markkinoille

Sisu Auto aloittaa syksyllä kuorma-autojensa myynnin Ruotsiin. Avaus kovien ruotsalaismerkkien hallitsemille markkinoille tapahtuu Sisun yhteistyökumppanin Renaultin avulla. Sen myyntiverkostoa ja varaosapalvelua laajennetaan vastaamaan Sisun tarpeita. Renaultia edustaa Ruotsissa Skeppsbrons Lastvagnsimport AB.

Ruotsin markkinoilla Sisu täydentää Renaultin mallistoa raskaammassa puutavara- ja maansiirtoautojen sarjassa.

Ruotsiin viedään aluksi Renaultin ohjaamolla ja amerikkalaisella MAC-moottorilla varustettua Sisu-versiota. Myöhemmin mallisto laajenee kattamaan tällä hetkellä Suomen markkinoilla tarjolla olevat vaihtoehdot. Autot rakennetaan Karjaan tehtaalla.

Sisu Auton toimitusjohtajan Pekka E. Ojasen mukaan avaus Ruotsiin ei olisi lainkaan mahdollinen ilman Renault-yhteistyötä. Sen sijaan Norjassa Sisulla on ennestään myynti- ja huoltoverkosto. Suomalaisille puunkuljetusautoille on löytynyt kysyntää etenkin Keski- ja Etelä-Norjassa.

(STT)

Ahvenanmaa

huomioi

autonomian

75-vuotisjuhlaa

Ahvenanmaa vietti äskettäin itsehallintonsa 75-vuotisjuhlaa presidentti Martti Ahtisaari kunnalavieraanaan.

Ahtisaari piti puheen Ahvenanmaan parlamentin juhlistunnossa ja osallistui sen jälkeen juhllisuuksiin, joissa Pohjoismaiden parlamenttien puhemiehet ja hallituksen edustajat esittivät tervehdyksensä Ahvenanmaan maakuntahallitukselle.

Myös eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen osallistui Ahvenanmaan itsehallinnon 75-vuotisjuhlallisuuksiin, jotka järjestettiin Ahvenanmaan parlamentin ensimmäisen istunnon kunniaksi. Tuo historiallinen parlamentin istunto oli kesäkuun 9. päivänä 1922.

(STT)

Hampurilaisale ennakoi ketjujen pudotuspeliä

Hampurilaisbisneksen kolme suurta ketjua levittäytyy Suomessa kiivaassa tahdissa vaikka samanaikaisesti uskotaan tilaa olevan vain kahdelle valtakunnalliselle ketjulle. Kesän hampurilaisale ennakoi pudotuspelin alkamista.

Pikaruokapaikkoja avattiin pelkästään viime vuonna noin sata, joista lähes puolet keskittyi hampurilaisiin. Kolmen suuren ketjun hampurilaisravintoloita on yhteensä 160 ja lisää rakennetaan vinhaa vauhtia: Carrolsille 12, Hessburgerille 11 ja McDonaldsille 20 uutta ravintolaa vuoden sisällä. Maa käy ahtaaksi.

Uusia pikaruokaketjuja, kuten meksikolaisvalkutteista Taco Belliä tai friteerattuun kanaan keskittynyttä Kentucky Fried Chickeniä, odotella kuluttajat voivat kuitata hyödyn hampurilaiskilvasta, mikäli mielivät.

(MTV3)

Satu Hassi

Satu Hassi vihreiden johtoon

Vihreän liiton helsinkiläinen ydinjoukko kärsi tappion, kun puoluekokous valitsi vihreiden johtoon Satu Hassin, 46. Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Satu Hassi voitti puoluetta kaksi vuotta johtaneen Tuija Braxin äänin 88-76. Puoluesihteeriksi äänestettiin selvin luvuin jyväskyläläinen Ari Heikkinen. Myös kaikki kolme varapuheenjohtajaa ovat Helsingin ulkopuolelta.

Ympäristöministeri Pekka Haavisto oletti, että puheenjohtajavaihdos ei oleellisesti muuta puolueen linjaa. Vihreiden puoluekokous hyväksyi Euroopan talous- ja rahaliittoon Emuun hyvin kriittisesti suhtautuvan kannanoton. Sen mukaan Suomen ei pidä mennä Emuun ainakaan ensimmäisten joukossa, ja mielellään koko Emu-hanke saisi seisahtaa.

(HS)

Suomen uutisia

Pääministeri Lipponen Washingtonissa: USA haluaa tiivistä yhteistyötä

"Yhdysvallat haluaa hyvin tiivistä yhteistyötä Naton Madridin huippukokouksen jälkeen", sanoi pääministeri Paavo Lipponen viime viikolla keskusteltuaan Washingtonissa varapresidentin Al Goren, puolustusministeri William Cohenin ja apulaisulkoministerin Strobe Talbottin kanssa. Keskusteluissa käsiteltiin etupäässä Euroopan turvallisuutta sekä Itämeren alueen ja Baltian tilannetta suhteessa Naton laajenemiseen.

"On tarkoitus laatia Naton ja Baltian välinen peruskirja, joka varapresidentti Goren mukaan allekirjoitetaan alkusyksystä korkealla tasolla", Lipponen kertoi.

Pääministerin mukaan Gore ilmaisi Yhdysvaltain tukevan voimakkaasti sitä, että Baltian maat pääsevät EU:n jäseniksi. Amerikkalaiset myös korostivat, että Natonkin laajeneminen jatkuu ensimmäisen aallon jälkeen.

"Yhdysvallat haluaa kehittää Madridin huippukokouksessa perustettavaa euroatlanttisen kumppanuuden neuvostoa kriisinhallintakysymysten käsittelemiseksi. Ehdotin, että myös Itämeren alueen kysymyksiä voitaisiin käsitellä neuvostossa. Goren näkemys oli, että juuri tällaisia kysymyksiä voitaisiin käsitellä", pääministeri sanoi. Lipponen mukaan Gore korosti myös Venäjä-yhteistyön merkitystä jatkossa.

"Varapresidentti piti yhteistyötä Venäjän luoteisalueiden, eli Suomen lähialueiden, kehittämiseksi tärkeänä. Hän toivoi myös Suomen mukanaoloa Yhdysvaltain ja Venäjän yhteistyössä.

(AL)

Samaan kuvaan pääministerin kanssa, tottakai

Fumio Takada on ollut parisen kuukautta Bostonissa. Hän on kotoisin Yokohamasta, ammatiltaan lääkäri ja tutkija. Tarkoituksena hänellä on viipyä Amerikassa ainakin parisen vuotta.

Jo useita viikkoja sitten Fumio löysi suomalaisen saunan Penbrokesta ja hänestä on tullut innokas kylpijä.

Kun Fumio sai kuulla, että Suomen pääministeri Paavo Lipponen on tulossa Hanoveriin (NH) tullakseen leivotuksi lakitieteen kunniatohtoriksi, hän päätti matkata paikalle. Ehkä hänelle jopa tarjoutuisi mahdollisuus tavata pääministeri.

Dartmouthin seremonian jälkeen pääministeri Suomesta ja tohtori-tutkija Japanista paitskasivat kättä. Vähän ajan kuluttua syntyi ajatus kuvan ottamisesta. Suostuisikohan pääministeri?

"Tottakai", sanoi Lipponen.

Ja tässä sitten se tulos. Puheensa pitänyt pääministeri hymyilee paremmin kuin Japanin poika. Fumio Takada oli ilmoittautunut Bostonissa ilmestyvän *Gazette / Kawara-ban-Ma* -lehden valokuvaajaksi voidakseen tavata Lipponen.

Teksti ja kuva: Stig Häggblom

From the desk of Stig Häggblom:

Dartmouthin kunniatohtori

Soitin Suomeen kuullakseen kuinka pääministeri Paavo Lipposen Dartmouthin yliopistolla pitämään puheeseen oli suhtauduttu. Siis se "Commencement Address" joksika kunniatohtorien kiitospuhetta kaikkien kunniaa saaneiden puolesta täällä kutsutaan - ja sain kuulla, että kyllä tilaisuus oli huomioitu.

"Vähän enemmän kuin miinusuutinen", minulle kerrottiin.

Mutta täällä USA:n puolella tämä Lipposen puhe oli vähän enemmän kuin miinusuutisen värtti. Se jopa ylitti uutiskynnykset ja voimme myös puhua paikallisesta menestyksestä.

"Paras puhe, jonka olen kuullut vuosin", väitti Ruth J. Simmons, Smith Collegen presidentti.

Ruth sai kunniatohtorin arvon niinkään. Hänestä tuli "Doctor of Laws", samoin kuin Lipposetakin.

Paavo viestitti kevyesti opiskelijamuistojaan. Puhui Kennedyn presidentiksi tulosta.

"I was for him, having watched the tv-debates", hän sanoi. Ja jatkoi kevyesti Juri Gagarista, saaden naurajat puoleensa.

Suosiot tulivat, täydeltä laidalta, kun Paavo sanoi tämän:

"The strongest uniting factor between the United States and Europe is democracy. Finland was the first country in Europe to give the right to vote - without any restrictions - to both men

and women in 1906. That saved Finland, because there was something to defend for all the Finns when our country faced the Red Army in the Winter War in the fall of 1939."

Lipposen puheessa oli useita kohokohtia ja myös poliittisia viestejä, mutta tämä oli se vetävin kohta.

Atlantassa kultaa heittänyt Heli Rantanen ja myös nyt satavuotias "Flying Finn", Paavo Nurmi, samoin kuin ensi vuonna juhlija Alvar Aalto, saivat osansa ja se huomioitiin. Mutta nuo selkät, jotka talvisodan alla yhdistivät Suomen kansaa, ne voiton veivät.

Luin joitakin aikoja sitten Esko Ahon haastattelun Iltä-Sanomien viikonvaihdelle. Suomen hiihtoliiton puheenjohtaja siinä kuvalllee tunteitaan seuraavien eduskuntavaalien alla ja kuinka hän siinä puolueensa johtajana tulee haastamaan Paavo Lipposen, jonka hallitustyöstä Aho ei korkeata numeroa anna.

Aho ilmeisesti mieltä takaisin. Mauno Koivisto nimitti Esko Ahon hallituksen ja presidentti nimitti pääministerin, joka edusti toista puoluetta kuin hän itse ennen presidentiksi tuloaan. Oli Koivisto tehnyt tällaisen tempun ennenkin, silloin kun nimitti Harri Holkerin hallituksen.

Nykyisellä presidentillä on ollut sama puoluekirja kuin Lipposellakin. Tämä nyt vain pienenä toteamuksena, näin suuren Amerikassa pidetyn pääministeripuheen jälkimainingeissa.

"Kunniatohtori olet, ja nyt on sinun vuorosi", sanoi James Edward Wright Lipposelle. Lipponen tarttui sanaan 17 minuutin ajaksi 7,000 kuulijan edessä. Kuva: Stig Häggblom

"En ole moneen vuoteen kuullut niin hienoa puhetta kuin se, jonka pidit", sanoi Smith Collegen presidentti Ruth J. Simmons Paavo Lipposelle. Kuva: Stig Häggblom

AMERIKAN...
jatkoa sivulta 7

1895.

Amerikassa taisi olla kaikki niin paljon parempaa, ettei Hildan miestä koti-Suomen asiat enää kiinnostaneet. Siinä mielessä asiat eivät ole sadassa vuodessa juuri muuttuneet. Myytti Amerikan ihmemaasta ei helposti häviä. Asiaan puuttui muuan pappismies jo vuonna 1910.

"Kun tuommoisen Amerikan wiisaan kanssa oikein juttelee, niin eiwät mitkään täläläiset olot ja laitokset ole minikään arwoisia Amerikan rinnalla... ja sitten seuraa monisanainen Amerikan olojen "korkiaweisu".

"Täytyyhän osoittaa kotiwäelle ja tuttaville, että on sitä engelskaa jo hiukan opittu... joka vastaukseen täytyy sanoa oo Jews."

KRISTINA MARKKANEN
(HS)

Raision Yhtymän liikevaihto kasvoi lähes kolmanneksen

Raision Yhtymän liikevaihto kasvoi tammi-huhtikuussa 1542 miljoonaan markkaan eli lähes 30 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Raision tulos ennen satunnaiseriä oli 69 miljoonaa markkaa eli 31 miljoonaa markkaa parempi kuin vuotta aiemmin. Raision Yhtymän liikevaihtoa kasvattivat Ruotsista ja Puolasta ostetut margariinitehtaat sekä viljatuotteiden viennin lisääntyminen.

Margariiniteollisuus teki hyvää tulosta sekä Suomessa että Ruotsissa, ja myös aiemmin tappiota tuottanut Puolan margariinitehdas kääntyi voitolliseksi.

Raision Yhtymän Benecol-margariinin tekeminen on edistynyt suunnitelmien mukaisesti. Tuotteen markkinointi alkanee Ruotsissa tämän vuoden aikana. Neuvottelut yhteistyökysymyksistä ja markkinoinnin valmistelut ovat menossa myös muualla EU:n alueella ja Yhdysvalloissa.

Raision Yhtymän hallitus arvioi vuoden 1997 tuloksen muodostuvan viimevuotista paremmaksi. (STT)

Kannonkoskella tiet kuntoon amerikkalaisella mallilla

Kannonkoskella kokeillaan amerikkalaista mallia pitää tienvarret kunnossa. Ns. adoptoi-tienpätkä-kokeilulla pyritään alentamaan tien kunnossapitokustannuksia sekä vaikuttamaan merkittävästi roskaamisen asenteisiin.

"12 kilometriä tienvarsta annetaan hyvään hoitoon", ilmoitteli Karstulan tiepiiri ja adptiovanhemmat löytyivät hetkessä.

"Adoptoi oma tienpätkä" on malli suoraan Amerikasta ja idea on varsin yksinkertainen. Tienpätjän adoptoija saa siivouksestaan mainosta ja tielaitos säästää.

Lisää säästöjä toivotaan asenne- ja ympäristökasvatuksesta, joka on myös yksi kokeilun tavoitteista. Tien varret tarkistetaan kerran viikossa, ja aina kevään ensi siivouksessa tehdään löytöjä.

Yhdysvalloissa adoptointi on niin suosittua, että tienpätkeistä jo kilpaillaan. Nyt samaa boomia Suomessa odotellessa, voi tienkäyttäjätä käydä ihastele-massa hyvin hoidettuja tienpätkeiä Kannonkoskella.

(MTV3)

The Finnish-American

RAIVAAJA

A Paavo Nurmi Scrapbook

Nurmi, Here May 9, May Race in Harvard Stadium May 10

Paavo Nurmi, great Finnish runner and Olympic champion, who is booked to run at Crocker Field next Saturday, has been invited to run a special mile at the Harvard Stadium, Sunday, May 10. This is the solution adopted by the B. A. A., the Unicorn club and the Harvard A. C. to get the wonderful athlete to appear at the Stadium. Admission will be free and effort will be made to get at least three other well known runners to compete against Nurmi in order to give him an opportunity to set up a new mark for the mile.

After Nurmi, himself, signed an entry blank to appear at the Reipas A. C. games in this

city Saturday, May 9, and in Worcester Monday, May 11. Hugo Quist, his manager, tried to have the local officials waive their claims in order to let Nurmi appear at the Stadium on May 9. The Fitchburg and Worcester clubs had gone to great expense and declined to waive so the free Sunday exhibition was suggested and finally adopted.

The B. A. A. and the Unicorn club are actively interested in getting Nurmi to go to Boston and are being encouraged in their efforts by Fred Moore, graduate treasurer of Harvard athletics. It would seem as if those three organizations could get Nurmi to appear if possible and they expect their invitation to compete Sunday, will be accepted.

There will be no admission charged but in order to prevent the Stadium from being overrun by children admission will be by tickets which will be distributed through the Harvard A.A. and the Boston A. C.

It is understood that Floyd Hahn, Tom Cavanaugh and Leo Larrivee will be invited to run against Nurmi in the special one mile race. Other events will also be conducted in order to make the afternoon an interesting one but the main attraction will be Nurmi.

This seems to assure local followers of track events an opportunity to see Nurmi on an out-door track before he appears in or around Boston. The local committee is receiving important entries daily, and the seat sale is very gratifying so it looks now as if the big meet next Saturday will be fully as important as early announcements led the public to expect.

Fitchburg (MA) Sentinel
May 2, 1925, page 8

Nurmi to Run in the Mile-and-Half Here; 30 Events on Saturday Card Many Entries Expected For Crocker Field Competition

30 Holy Cross Athletes Expected by Committee; Other New England Colleges To Be Represented; Classes For High and Prep Schools

Thirty events are scheduled for the big field and track meet at Crocker Field Saturday afternoon, when Paavo Nurmi and other well known athletes will compete. Nurmi will run in the one and one-half mile event and the committee in charge has secured many entries for that event, assuring the fans of a large field in the most important race of the day.

The events include the following handicaps:

100 yard dash, Worcester county 100-year dash, 440, 880 and 120, high hurdles, one, one and one-half, three and 10-mile runs, 16-pound shot put, running high jump, running broad jump, pole vault and throwing the javelin.

There will be a special high school team 1000-yard race for five boys. There will also be a relay in 220, 440, 880 and mile. The prep school relays will be 440, 220, 880 and mile. The college relays will be for the same distance. The club relays will be for four and six men.

Many entries have been received during the past few days. The committee expects about 30 entries from Holy Cross, many from Boston College and other schools and colleges of New England.

Among the entries received are Victor Virtanen of Gardner, who will run against Nurmi. Walter Tikkanen will also compete in that event.

E. Finlind will appear in the 120 - high hurdles and broad jump. Red Erickson of Gardner will take part in the shot put, 100, 440 runs, broad jump and javelin throw.

George Lozello of Maynard will appear in the shot put.

M. Uotinen of Maynard has entered in the 10-mile run. Arthur Longsjö of this city will show up in the broad jump and 100.

Ernest E. Serrior of the St. Alphonsus A. C. will run against Nurmi.

Waino Tirri of Quincy will appear in the javelin; T. Andromedas of Lowell Y. M. C. A. will be in the broad jump; Sam Metsola of Maynard in the 10-mile; E. Misula in the broad jump, 100; Philip Roberts and Larry Malk of Medford will also throw the javelin.

About 150 of the members of the Reipas club will rehearse at Crocker Field tomorrow night at 7 o'clock in preparation for Saturday.

Fitchburg Sentinel
Tuesday, May 5, 1925, page 8

125 Boys Participate in Meet with Nurmi tickets as prizes

About 125 boys participated in the athletic meet held at Crocker Field yesterday afternoon at 4.30 o'clock as part of the Boys' week activities of the Boy Scouts and Rotary club national Boys' week. The contests attracted much attention among the boys who strove hard to win first or second place in each event as tickets to the big meet at Crocker Field Saturday when Nurmi is here were given as prizes.

The meet was open to all the boys in the city who had not reached their 18th birthday. It was divided into three classes. Class A for boys who had not reached their 14th birthday, Class B for boys between 14 and 16 and Class C for boys between 16 and 18.

The meet was arranged by a committee including C. N. Amiot, supervisor of physical education, assisted by Ernest Adler, Loring R. Stevenson, Francis Kieley, Ralph Howard, Herbert Sullivan and John Dillon. They made all the arrangements for the meet and aroused the greatest amount of interest among the boys. The officials at the meet were Herbert Sullivan, Ralph Howard, James Nolan, Paul Kieley, Into Jarvela, William Dooling, Leo Leger and C. N. Amiot.

The events were hotly contested. Each event had a large number of entries and the winners were difficult to determine.

The summary:

Class A (12-14 Years)

60-meter dash - Won by Everett Gould, 2nd Paul Driscoll, 3d Roland Blake; 8 3-5 sec.

turn to NURMI SCRAPBOOK page 12

Finn Hall Variety Show

plus reception and dance in St. Paul August 16

MINNEAPOLIS, MN - "A Mosaic of Past and Contemporary Finn Hall Music, Dance and Poetry" is the title of a Finlandia Foundation grant project to take place on Saturday, August 16, at 2 p.m. The program will be videotaped before a live audience at the Student Center theatre, University of Minnesota, St. Paul Campus, 2017 Buford St., St. Paul.

Numerous Midwest Finnish American performers will be featured, including the American Poijat (Brass Band); Koivun Kaiku Kantele Ensemble; Kisaari Folk Dancers;

The Minnesota Pellmannit with Dennis Halme, Al Reko and others; Oren Tikkanen and other Michigan performers; Diane Jarvi; Kip Peltoniemi and Eric Peltoniemi.

The two-hour performance will be followed by a reception and dance. Audience members are encouraged to wear vintage clothing to help create the period and mood of the Finn Hall era 1900 to 1940s when Finn Halls thrived. The audience will be invited to participate as dancers in selected dance numbers during the program.

The project is being produced by Ralph Tuttila of the Twin Cities Finlandia Foundation Chapter and directed by Eric Peltoniemi. Oren Tikkanen will be the master of ceremonies.

All project staff and performers are donating their time and talents in this Finlandia Foundation grant program.

Don't miss this opportunity to participate in this historic event. For further information call Ralph Tuttila 612-578-0156.

FACA

Second Annual Finn-Am Golf Tournament on U.P. August 3

MARQUETTE, MI - The 2nd Annual Finnish American International Friendship Golf Tournament is set for Sunday, August 3, at Chocoy Downs Golf Course in Marquette.

Sponsored by the Upper Peninsula Chapter of the League of Finnish-American Societies, the tournament provides an occasion for Finns, their relatives and friends to socialize and determine their champion golfer. There will be an award ceremony and barbecue (modest charge yet to be determined) at noon at the Chocoy

Downs gazebo after the golf tournament.

The First Annual Tournament was held last year in conjunction with FinnFest USA '96. The defending champion is Dale Carnell, son-in-law of TV personality and Finnish culture promoter, Carl Pellonpää.

Other regional activities during the weekend of August 3 include the Chocoy Summer Fest on Friday, the Ishpeming-Negaunee Memory Week August 2-9, the 22nd Annual Show, Shop and Sell Meet at the Negaunee Township Hall

on Sunday and the Mining Heritage Day at the Michigan Iron Industry Museum, also on Sunday, Aug. 3.

The cost for entering the 18-hole tournament is \$25, and includes a cart.

All those interested in participating are invited to contact either Don Kilpela at DK Video (906-228-5417), 118 West Washington, Marquette MI 49855, or Joe Gibbs at Chocoy Downs Golf Course (906-249-3111), 125 Chocoy Downs Drive, Marquette MI 49855.

UP Chapter of LFAS

Sports roundup

with Harri Siitonen

Kaisa Bergqvist wins NCAA high jump title

Kaisa Bergqvist of Southern Methodist University won the women's high jump in the NCAA Division I Outdoor Track & Field Championships at Bloomington (IN) June 6-7. Her top jump was for 6 feet 4 inches.

Amy Acuff of the University of California at Los Angeles was second with 6-2 3/4.

Tapio Koulusarka of the University of Arizona was third in the men's hammer with a 225-8 best.

Winner was Bengt Johansson of the University of Southern California, with 230-1, and Xavier Tison of Southern Methodist was second with 228-2.

Vesa Rantanen of the University of Minnesota was sixth in the men's pole vault with a 17-8 1/2 best.

Winner was Clark Humphreys of Auburn with 18-4 1/2.

Red Wings take Stanley Cup

The Detroit Red Wings swept to their first Stanley Cup victory in 42 years when they prevailed over the Philadelphia Flyers in the National Hockey League finals which ended June 7. Game scores were 4-2, 4-2, 6-1, and 2-1.

The only Finnish player was rookie defenseman Janne Niinimaa of the Flyers, who contributed two assists to his team's scoring in the finals.

Hämäläinen takes Goetz Decathlon

Eduard Hämäläinen, formerly of Belarus and, as of this year, competing for Finland, won the Goetz International Men's Decathlon in Germany on June 1. His point total was 8,617, compared to runnerup Thomas Dvorak's (Czech Republic) 8,582.

In the women's decathlon, first place went to Denise Lewis of Great Britain, with 6,736 points. Tiia Hautala of Finland was fifth with 6,011.

For years Hämäläinen had been ranked as the world's second best decathlete, superseded only by 1996 Olympic champion Dan O'Brien of the United States who is of Finnish descent on his mother's side.

Luoma wins 20K walk

Keith Luoma was the winner of the Southeastern

Masters 20K racewalk at Raleigh (NC) on May 4 in a time of 1:43:19, according to the *Ohio Racewalker*. He was not only the overall winner, but the first in the Men's 35-39 age category.

Pauli Kiuru ninth in Aussie Ironman

Pauli Kiuru of Finland, four-time winner and meet record holder, finished ninth in the recent 1997 Schweppes Sports and Ironman Australian Triathlon. His accumulated time was 8:50:21, compared to his meet record of 8:06:39. Winner was Peter Reid of Canada in 8:08:50.

After a strong swim by Kiuru, he faded in the bicycling leg, falling away from the lead pack. He later told Tony Svansson of *Competitor* magazine (May 1997): "My training had gone really well and I felt prepared, but when the pack started pushing the pace, I just didn't have the urge to hurt as much as they did."

Reid's time breakdowns in the individual sequences are as follows: Swim, 48:26; Bicycle, 4:31:28; Marathon Run, 2:48:56.

Kiuru's numbers were: 47:52, 4:54:22 and 3:08:07.

BOSTON, MA - "Ritva Luukkanen: Mosaics," an exhibition of stone mosaic artwork created by the internationally known Finnish artist Ritva Luukkanen, will be on exhibition in the Boston Room of the Boston Public Library in Copley Square from July 3 through July 28.

Her stone art is as extraordinary and as inexplicable as a vision. Composed from fragments of stones of every color that she has collected throughout Finland and then split with a hammer into suitable shapes that are used to create portraits, landscapes, Kalelayaworks, and religious art representing the full spectrum of life.

A native of Helsinki, Ms. Luukkanen's work has been exhibited throughout Europe, including all of the Nordic countries, as well as Russia, France, and Italy. Her "Palmen" (Shepherd) was presented to the pope in 1989 and now hangs in the Vatican Museum.

The exhibition is cosponsored by the Finlandia Foundation-Boston in celebration of the 80th anniversary of Finland's independence (1917-1997) and is free and open to the public during library hours. The Central

Ritva Luukkanen

Library is wheelchair accessible. For information, please call

the Boston Public Library at 536-5400, Ext. 336. The Boston Public Library

Ritva Talvitie & Risto Hotakainen

The Twin Fiddles of Finland's 'Tallari'

by Niles Hokkanen

"When it was published in the newspapers that a folk music group would be established in Kaustinen, there were about 20 people interested in the [salaried] positions," says Finnish fiddler Ritva Talvitie about the formation of Tallari, the group with which whom she has since played. "They arranged auditions in May 1986 and in the beginning of June they had chosen six."

Established by a folk music foundation in Kaustinen, which includes the Folk Music Institute and the Kaustinen Folk Festival, the group would be unique in western Europe in that it would be freed from the feast-or-famine financial dilemma which comes with playing folk music gig-by-gig; instead the musicians would be salaried as classical players are, and the group would become an autonomous part of the foundation. "It doesn't matter if we do 30 gigs, or we just teach that month, or do

recordings; we have the monthly wages."

Due to its institutional basis, the group has shown remarkable stability over the last 10 years. Four of the original members remain as a core which is augmented by one or two new members (at a time) who will stay with the band for a year or more before going on to something else, a situation which keeps injecting freshness with each new lineup variation. The band was originally a kind of folk supergroup with its players coming from other established bands.

With a wide range of instrumentation - fiddles, harmonium (pump organ), accordions, wind instruments, etc. - and with every musician doubling, if not tripling or quadrupling (jouhikko, guitar mandolin, bass, kantele, and others), the band can perform the entire spectrum, both historically and geographically, of Finnish folk music. And there's always been a vocal

component, unlike many fine groups who are strictly instrumental in nature.

Risto Hotakainen

Risto Hotakainen was born in the Ostrobothnian village of Halsua, Feb. 28, 1945. His father, Otto (1910-1992), was a farmer/forest worker and a folk fiddler who would become renowned for his many (self-composed) polkas and other dance tunes.

The forbidden fiddle was hanging on the wall, and at age seven Risto got up the nerve to try to play. Soon after, his father taught him how to play a song melody called "Cuckoo, cuckoo" which he learned in one day, and continues to perform today with Tallari, albeit on the primitive jouhikko (bowed lyre). For the next five years or so, Risto played fiddle by himself, in the style of his father.

"My father was a farmer and did heavy work; but he was very talented. It came natural

to him." Otto had his own individual style/approach - he held the fiddle on his chest with his left forearm resting on his leg or knww. "He had a very tough bow. He held the violin down low so he could use the whole bow easier. He didn't use his third finger. (My father would say, 'You can cut it off!'); he'd use the fourth finger instead and shift his hand." The unused finger had not been injured, as one might suppose; Otto preferred using the little finger.

Despite the unorthodox playing style, Otto composed very many fine and complex tunes. "He liked listening to the five-row (chromatic) accordion players on the radio and tried to put the way they played into his tunes." In addition to the usual fiddle keys of G, C, D/Dm, A/Am, Otto liked the flat keys - Bb, Gm, Ab, Eb, etc. - and wrote tunes in them as well. "In

turn to TWIN FIDDLES page 13

Meeting, dinner & program

Thursday, June 19, at Sovittaja Park.

Meeting at 5:30 p.m., Pot Luck Dinner 6:30 p.m. (A-J Cold Dishes, K-Z Hot Dishes).

Program to follow. U-Mass graduate student Salla Poutainen of Kokkola, Finland, will discuss "Coffee Table Talk in Finland". Salla is involved with the same program at U-Mass as Rick Wilkins, who gave us an excellent program last year.

New Name

The Massachusetts Secretary of State has approved our name change. Bob Belden has now made an appeal

to the IRS. Hopefully a positive reply will be following soon. When all OK's are in order we will need to start a campaign to inform people of our new-old name and the direction we hope to take in the future.

Looking ahead

Wednesday, June 25, 7 p.m. - Celebrate Juhannus and the 70th anniversary of the opening of the park!

Faartti Folkdancers of Turku, Finland will be perform-

ing, followed by refreshments, reception, and dancing to the music of Bert Stromholm. \$7 for the evening. Please bring family, friends, and neighbors so that we can again fill the hall.

Baked goods for the coffee table will be most appreciated - see Katy, 508-928-4428.

The Folkdancers will arrive after lunch on Wednesday and spend the afternoon relaxing with sauna and swimming. At 5 p.m. supper will be served to the dancers and those people who are hosting them Wednesday night. Ed Wolfahrt is organizing the supper.

We could still use housing for a few more dancers on Wednesday night. See Barry 508-928-4428.

Wednesday, July 9 - Dinner and Program by Mayme Sevander. Save the date!

Dinner 6 p.m. - Ham, turkey, pasta salad, jello salad, dessert, and coffee, \$5.

Program 7 p.m. - Finnish-American-Russian professor, author, researcher, and lecturer.

Mayme was born in Wisconsin in 1924. In 1934 she went with her family to Soviet Karelia as part of the "Karelian Fever" movement. Her father, Oscar Corgan, was one of the American organizers who convinced up to 10,000 Finnish Americans to settle in the Soviet Union to help build a "worker's paradise." The initial difficulties they found followed by the

eventual persecution and death during Stalin's purges in the late '30s are tragedy of the first order.

Mayme has written the books *They Took My Father, Red Exodus*, and *Of Soviet Bondage*. She has spent the last few years fighting against time, doing extensive research and trying to find the whereabouts of these remaining settlers as well as trying to find out what actually happened to those who disappeared.

Many members of the Finnish community in all parts of North America had family, friends, neighbors, and schoolmates who left during the '30s for Karelia. Many were never heard from again.

Please come hear Mayme tell the stories of many of those people and her work to document them. She would also like to talk with anyone who has information that might help her research. Bring family and friends.

Make supper reservations by July 6 with Barry and Katy 508-928-4428.

Thursday, July 24 - Next club meeting at Sovittaja Park

Painting of the hall

The building and grounds committee has begun painting the exterior of the hall. It looks great!! They would appreciate help from as many members and friends as possible. Plans are now to meet every Tuesday to scrape, paint, and putter until the project is finished. Please

give Armas Jarvi 508-886-6616 or Ed Wolfahrt 508-886-6202 a call and let them know when you'd like to help.

Thank you

Many thanks to all who helped prepare the park for the 70th anniversary season at the cleaning bee on April 26: Barbara and Addison Day, Bea Oja, Carol and Guy Helander, Warren and Barbara Fuller, Hilkka and Arne Hagman, Ed Wolfahrt, Vi and Armas Jarvi, Lenny Kuntinholmi, Francis and Bill Salminen, Katy and Barry Heiniluoma, Bob Belden, and Bob Clifford.

Off and running

The season is off and running with a very successful opening dinner dance on June 14. 75 people enjoyed a delicious roast beef dinner prepared by Paul Fuller, Warren and Barbara Fuller, Ed Wolfahrt, and Ethel Reponen. Roses aren't in yet, so Barbara decorated with many blue and white balloons, nice touch. Kurt Bischoff and Tuure provided wonderful nonstop music. Vi and Armas Jarvi, Grace and Andy Anderson, and Ginny and Ray Kimball provided an excellent coffee table. Thanks to each of them for a very pleasant evening.

Summer dance schedule

Dances at Sovittaja Park begin at 7:30 p.m. on the following dates:

June 28, Bert Stromholm; July 12, Nils Lundin; July 19, Elliot Lockwood; Aug. 9, Bert Stromholm; Aug. 16, Elliot Lockwood; Aug. 23, Nils Lundin; Sept. 13, Ed Hendela.

Dinner is available at 6 p.m. before the dance on July 12

turn to SOVITTAJA page 12

Chicago News

by Bob Kujanpaa

Lee Hoofnagle and **Mary Wurzer** attended the adult week at Salolampi in May. Mary serves as the League of Finnish-American Societies (Chicago Chapter) liaison to the Finnish language camp.

Lois and Ray Lescelius have been chosen as project coordinators for Finn Grand-Fest to be held in Toronto in the year 2000.

Matt Seppanen and the Northwestern University golf team ended a very successful season capturing second place in the Big Ten and placing seventh at the NCAA tournament at Conway Farms in Lake Forest. The "Cats" held the lead for the first two days during the NCAA finals but fell to seventh on the final day.

Chicago Finns were elated when round **Finnish potatoes** were among the "exotic" spuds featured in a recent *Chicago Sun-Times* food column entitled "Exotic Potatoes Show Their True Wild Colors." According to the article, the round Finnish potatoes appear regularly on the menu at Evanston's Oceanique Restaurant.

Sylvia Kiviranta Wirman,

formerly of Lincolnwood, died January 9 at the Wellspring Health Center in Cincinnati, (OH). She was born May 1, 1911, in Phelps (WI). Survivors include her son Dr. John Wirman and two grandchildren of Cincinnati, a brother, Leo Kiviranta of Iron River (MI) and a sister Eva Martinson of Racine, (WI).

Eva Mattila Matusek, age 93, of Wheaton, passed away May 29. She was born the daughter of Jenny and John Mattila January 13, 1904, in Ispeming (MI). She spent most of her early years in Phelps (WI) before moving to Chicago.

She was preceded in death by her husband, Robert; a son, Richard; her daughter-in-law, Josephine and a sister, Nelma Dahlin.

Survivors include her daughter, Elaine (Roy) Liesch of Wheaton and three grandchildren, Wayne Liesch, Debra (Edward) Hayden and Scott (Susan) Matusek.

Services were held Saturday, May 31, at the Hills Funeral Home in Palos Hills. Interment was in Resurrection Cemetery.

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____

Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00

OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

This spring's cleanup crew at Sovittaja Park - Seated (left to right): Armas Jarvi, Vi Jarvi, Barbara Fuller, Bill Salminen, Ed Wolfahrt. Standing (from left): Warren Fuller, Carol Helander, Guy Helander, Hilkka Hagman, Franny Salminen, Lenny Kuntinholmi, Arne Hagman. Missing from the photo are Bob Belden, Bob Clifford, Bea Oja, Barbara & Addison Day, Barry & Katy Heiniluoma.

Photo: Barry Heiniluoma

FINNISH-AMERICAN REST HOME AMERICAN-FINNISH NURSING HOME

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Events subject to change without notice

News from Finland

President for ban on outlaw bikers

President Martti Ahtisaari, speaking at the Alkio institute at Korpilahti last week, expressed support for prohibiting motor bicycle gangs that have broken the law. He said he thought it right there should be debate on whether such gangs ought to be banned. Problems have been seen with a ban, he said, as the constitutional right to form associations might then be in jeopardy.

"If a ban on such threatening associations is necessary, it is up to those who have the political responsibility to understand that responsibility."

He said he saw organized crime as a threat to global security.

(IS)

Currency, travel document counterfeiting experts gather

The 9th international conference on currency counterfeiting and the 3rd international conference on fraudulent travel documents was held in Helsinki June 9 - 13.

Olli Urponen, Finland's national police commissioner, told the meeting that there had been what he called an almost explosive increase in the traffic at the European Union's northeast frontier - the 1,269-km border between Finland and Russia; and in traffic between Finland and Estonia which has had a visa exemption deal with Finland since May 1, 1997.

"As moving becomes easier and the number of passengers rises rapidly, it will be easier too to cross borders with fraudulent travel documents," he said.

"Internationalization has been intense in Finland in recent years. Two per cent of Finland's approximately five million inhabitants are foreigners. In addition, over three million foreigners a year stay overnight in Finland as tourists," he said.

He said the Finnish passport was very safe, deducing this from the fact that "fraudulent Finnish passports are found very rarely."

R.E. Kendall, secretary general, Interpol General Secretariat, told the delegates: "Over the past several years we have seen the emergence of organized criminal groups of various nationalities and ethnic origins conducting highly sophisticated conspiracies, utilizing the most modern technology."

"The ease at which we are able to travel and the accessibility and affordability of modern, technical equipment have significantly expanded the international aspects of counterfeiting and fraudulent travel documents," he said.

(STT)

Risto Penttilä comes out against EMU

The opposition Young Finns are shifting position on EMU. The party has eagerly supported a Finnish accession in the first wave to Stage III of the European Union's prospective economic and monetary union.

Now Risto Penttilä, MP, who chairs the party, wants the whole project postponed.

"It was thought EMU was a way to structural change in Europe. Bunk! Look at the way EMU is being entered. In Finland a multi-year collective bargain is planned, in Germany there is talk of a European comprehensive incomes deal. And there are attempts to cement pension systems against competition."

"At the start the idea was a good one - EMU would enforce change."

On the contrary. It is intended that EMU problems be treated in the same way as problems hitherto, needing more and more tax revenue," Penttilä says.

(HS)

Paavo Lipponen to U.S.: Balts are contenders in NATO

His U.S. hosts assured visiting Finnish Prime Minister Paavo Lipponen in Washington last week that Nato would continue to enlarge after its first new members have been brought in. Strobe Talbott, assistant secretary of state, said the Baltic countries of Estonia, Latvia and Lithuania would come into question as candidate members.

"The Baltic states were discussed. Talbott says the question is one of the United States sticking to the enlargement plans," Lipponen said.

The U.S. and Russia have already agreed on a Nato enlargement taking in countries like Poland, the Czech Republic and Hungary, but enlargement after that is a sensitive issue. Russia has threatened to scrap agreements if, say, the Baltic states or Ukraine are accepted into Nato.

Lipponen also met Vice President Al Gore, who had said efforts would be made to get a new treaty between the United States and the Baltic states completed by early fall. The Americans have been negotiating for some time with the the Balts about a document on relations between the three would-be Nato members and the United States, and on Baltic security.

"The United States wants to get the treaty ready and so to say calm down the Baltic states," Lipponen said.

The Nato states will be deciding on a first round of enlargement in Madrid next month. Lipponen says that in Finland too there should be discussion of what is going to happen after Madrid.

"The situation is new: a council is being set up between Russia and Nato, as is a Euro-Atlantic council including Finland; then there is what Talbott said about a further Nato enlargement. I emphasized that the cooperation with Russia must be developed."

"Finland is prepared to assume responsibility specifically for Baltic Sea security. Now there must be discussion about the forms in which security cooperation in the Baltic sphere is to be conducted."

(HS)

NURMI SCRAPBOOK

from page 8

Broad jump - Won by Lahtinen, 2d J. Woodbury, 3 Everett Gould, 2nd Roland d W. Orava; 5 ft. 1 1-2 in. Blake, 3d Francis Espie; 12 ft. 9 in.

Fitchburg Sentinel
Tuesday, May 5, 1925, page 8

High jump - Won by Napoleon Caouette, 2nd Andrew Whalen; 3d Leo Toko; 4 ft.

Baseball throw - Won by Loren Willette, 2nd Andrew Whalen, 3d Truman Baker; 210 ft.

Class B (14-16 Years)

Baseball throw - Won by H. Remis, 2d J. Dooling, 3d L. Michaelson; 292 ft.

Broad jump - Won by L. Michaelson, 2d M. Kelly, 3d O. Jaavala; 15 ft. 1 in.

High jump - Won by K. Moise, 2d W. Berndt, 3d M. Kelly; 4 ft 8 1-2 in.

70-meter dash - Won by G. Saultrier, 2d L. Michaelson, 3d M. Kelly; 8 3-5 sec.

Class C (16-18 Years)

Baseball throw - Won by J. O'Connor, 2nd W. Orava, 3d F. Wood; 319 ft.

100-meter dash - Won by E. Lahtinen, 2nd W. Orava, 3d A. Fortin; 12 5-10 sec.

Broad jump - Won by T. Puhakka, 2d W. Orava, 3d P. Kandianis; 17 ft. 3 1-2 in.

High jump - Won by E.

SOVITTAJA

from page 10

and Sept. 13. For reservations, call Barbara Fuller (508-853-5174) or Edwin Wolfahrt (508-886-6202).

Sunday, August 17 - Annual barbeque and awarding of scholarships. Limited to 450 tickets, sold in advance only. Get tickets from Warren Fuller 508-853-5174 A.S.A.P. Tickets are usually gone 10 days before the BBQ. Don't delay!!

September 28 - Accordion Jamboree, time and place to be announced.

...

Our heartfelt sympathy is extended to the family of Marie Heffernan. Time and Marie have supported our dances for many years and joined the club two years ago. Marie retired early this past January. Unexpected illness struck a few weeks later and Marie passed away recently.

Barry and Katy

TWIN FIDDLES OF 'TALLARI'

from page 9

Fm, he'd play in second position. He didn't know theory; he just did it."

In the 1950s, there were no specialized music-oriented secondary schools as there are in Finland today. However, during the school year when Risto was 12-13, a woman who had been playing in the orchestra in the city of Lahti, came to teach. Risto studied with her and learned to read music as well as the basics of (conventional) violin playing.

As the only son among four sisters, Risto had to enter the workforce early in life. He had ordered a 10-part music theory course from Helsinki and he would take this into the forest, where he might be for weeks at a time, and study the manual by the light of an oil lamp every evening after working.

After Risto got married, he and his wife moved to the town of Kokkola on the west coast, which was a catalyst for his musical life. "I went to work at this factory and there were many fiddlers from the Kaustinen area working there too." They formed a group called Hääpelimannit ("Wedding Folk-Players") which became one of the best groups of that time period.

"I had to learn all these tunes quite fast because we started to gig at once. At work, the others would whistle the melodies so I could practice them at home on my fiddle. When you are young, you learn fast!" This was Risto's first group; he was in his early 20s.

In Kokkola, there was now a music academy (high school), which has since evolved into a conservatory (college level), and in 1972 an orchestral player/folk revivalist named Juha Kangas was hired away from Helsinki to work there. Kangas began to give music lessons, not only to young violinists, but to the folk fiddlers as well, and Risto, along with his (Risto's) 7-year-old son, started taking classical violin lessons. The Ostrobothnian Chamber Orchestra was established about this time with Juha Kangas conducting, and Risto began to play in that, as well as touring with Hääpelimannit and working the 10-hour day job.

(Kangas' brothers also moved to Kokkola and this gang had a folk group, Kankaan Pelimannit, which included fiddler/violinist Mauno Järvelä (later of JPP) and Folk Music Institute director Heikki Laitinen. Juha was also the first to reintroduce the jouhikko back into modern Finnish folk music.)

In 1986 Risto landed one of the fiddle positions in Tallari, along with Ritva. (A young Arto Järvelä (JPP) was also one of the original players - a utility man, playing bass and mandolin as well as fiddle and nyckelharpa.) Risto took up the three-stringed jouhikko,

which is noted with the backs of the left hand fingers on only one string, which was a tougher task at that time because the jouhikkos available were of such awful quality. He also was playing mandolin and added the nyckelharpa (Swedish keyed viola) to his arsenal.

Ritva Talvitie

Ritva Talvitie has the appearance of being unobtrusive and retiring, so when she picks up her fiddle and nearly attacks the strings with her bow, it comes somewhat as a shock. Throughout her playing career and studies, she's kept one foot in the folk music realm while simultaneously studying classical. In Finland, this is not as much of an aberration as it might be elsewhere.

Since joining Tallari, she has become both a good jouhikko player (the instrument has fierce primevality) and fluent on the two-row button accordion.

Q: Give a quick rundown of your musical background up to the time of Tallari.

Ritva: At the age of 13 I got my first instrument; it was a fiddle. It was kind of by accident because I first wanted to play kantele because I like the harmonies; and I thought when playing fiddle, it's not so easy to do that, at least at first. But then, the music teacher in our school said that if you want to play something, it would be one type of orchestral instrument so later on it is possible to play in the orchestra.

There was a *pelimanni* (folk musician) group in Kauhava, my home town, who had been playing for two years before I joined them. I started to learn melodies by ear at first. I started in music academy to begin music lessons and play classical music, but all the time I played in this folk music group, and folk music.

Then I went to school in Seinäjoki, the nearest big town, for three years. After graduation, (I was 18), I went to Sibelius Academy in Helsinki, and I was there four years, until 1980, playing classical music and in orchestras. I became a violin teacher and taught one year at Kauhava's music academy, but I wanted to learn a bit more and wanted to play in an orchestra so I tried to get into the Finnish National Opera in Helsinki and was lucky enough to get there. I stayed there five years and played operatic music. I enjoyed it. It was quite tough and difficult, but you learned very much about orchestra. And then, in 1986, Tallari was established.

Q: You just had a book of transcribed fiddle tunes from Erkki Metsäpelto published by the Folk Music Institute. Was that part of a doctoral study, something for a further degree?

Ritva: That was just re-

Risto Hotakainen with a nyckelharpa

photo: Niles Hokkanen

search. It belongs to my work in Tallari. I had three months leave for that so I could concentrate on just listening.

Q: Tell us something about him and what made him unique?

Ritva: He lived in the neighborhood; it's 50 kilometers or so from Kaustinen to southern Ostrobothnia. He kind of belongs to the area of southern Ostrobothnia - the lake district. The most interesting thing in the style of those fiddlers is the music they play; it's very unique. It's very old, I'd say...the kind of melodies I haven't heard anywhere else - like *polksa* melodies in 2/4. In our area, Kaustinen, we play always in 3/4, whatever *polksa*. In the lake district,

it's kind of a mixture; there are melodies which go in 2 and 3. It depends, and it makes them very interesting.

The way he [Erkki] played...I think it's quite near Otto, in a way. He liked very much to play Otto's music and I have a couple of examples of how Erkki played Otto's tunes. Very fluent...it's difficult to explain, but that's why I have a CD with the book; there are 17 examples of his playing - how he does the music.

Q: The traditional Kaustinen band lineup is two fiddles, harmonium and bass.

Ritva: Yes.

Q: Unison playing or what?

Ritva: Unison playing, always.

Q: It's different when you

get into the Swedish-speaking areas.

Ritva: That's different because they play the melodies and harmonies in accompaniment, but it's also the same in the Finnish-Swedish areas when there is more than one fiddle. One plays melody and the other kind of accompanies, like they say, *sekundera*, plays the second. It can be the melody lower in octave, or it can be just a (rhythmic) accompaniment, or it can be in 3rds and 6ths. But also, it can be totally its own melody that goes very well with the right melody.

Q: And the second fiddle is always below?

Ritva: No, it can be also above. Well, mostly below, but very often it goes above, 3rds. It depends how the melody goes.

Q: You've played and recorded a lot of tunes from Johan Erik Taklax, and his tunes have become popular with the younger players. Can you tell me anything about him?

Ritva: Yes, it has become very popular. He was living near Vasa, a place called Korsåis, I would say 150 kilometers south from here in the Finnish-Swedish area. He's been dead a long time, before we were born, but luckily Otto Anderson had made these phonograms, cylinders, and had done this yellow book [*Finlands Svenska Folkdiktning VI A1*] of old dance music, a little over 1,000 pieces, just minuets and *polksas* nothing else. There are other things which are a little bit newer dance music - waltz and *jenkka*, etc., but this minuet and *polksa* tradition is very *arvokas* - valuable. This Taklax... there are not just eight bars; the forms are unique. It's like an ellipse, we call it; like four bars (in the middle) connecting two parts.

Q: What are your favorite type of tunes to play?

Ritva: I like very much these old *polksa* melodies.

Q: What about Risto?

Ritva: Like his father, they like to play polka melodies and this fast stuff, but they like those sad, slow minor tunes the best.

Q: You have been teaching much?

Ritva: In the wintertime. During these last few years, this teaching has been increasing a lot. You know of this Ala-Konni Opisto [special high school folk music studies run by the Folk Music Institute for a select 10-12 students per year]? It has been going on for two years now. And in this Ostrobothnian Conservatory in Kokkola, there are now musicians who can concentrate on folk music. Every two weeks they come here and we teach them the whole day. So we teach a

Ritva Talvitie

photo: Niles Hokkanen

Pulla**Ingredients:**

2 (5 dl) cups milk
 1 3/4 oz. fresh yeast or
 2 tsp dried yeast
 1 cup (2.5 dl) sugar
 1 egg
 2 tsp salt
 1 tbsp cardamom
 2 lb (1 kg) wheat flour
 2 sticks (200 g) softened
 butter

Procedure:

1. Beat the egg and sugar until they form a soft foam.
2. Add luke warm milk and dissolve the yeast in the mixture.
3. Add salt and crushed cardamom and beat well.
4. Slowly beat in wheat flour, keeping the batter smooth and elastic.
5. Stir in the soft butter and remaining flour if needed.
6. Knead the dough until it separates from the sides of the bowl.
7. Let the dough stand and rise at room temperature or warmer for about an hour, until volume doubles.
8. Form into small rolls or long loaves.
9. Place on a lightly greased baking sheet and cover with a towel.
10. Let rise until puffy but not doubled.
11. Brush with beaten egg and sprinkle with sugar.
12. Bake small rolls at 400F for 10 minutes, until they are golden brown.
13. Bake loaves at 375F for 20-25 minutes, until they are golden brown.
14. Cover with a towel and allow to cool.

Birthday celebrant Tuula Kilrikk serves täytkekakku, chapter president Saana McDaniels beside her. The rest of the class, standing (from left to right): Dixie Lind, Kirsti DiRupo, Marita Väkiparta, Julie Loukkanen, Joyce Hannula, Kalevi Urponen, Anne Louise MacLean, Marja Urponen and instructor Senja Pulkamo.

Finlandia Foundation Boston Chapter sponsors cooking workshop

Learning to make Finnish foods

Finlandia Foundation Boston Chapter sponsored a Finnish Cooking Workshop May 22 at the Maynard Kaleva Camp in Littleton (MA). Professional chef Senja Pulkamo was the instructor.

Ten students attended and were taught to prepare ten recipes: Buttermilk loaves (*pilmällimppu*), rye bread (*rutaleipä*), salmon soup (*lohikeitto*), Christmas tarts (*joulutähdet*), cream puffs (*tuullihatut*), Karelian pastries (*Karjalan piirakat*), coffee bread (*pulla*), fancy cake (*täytkekakku*), meat pies (*lihapirakka*) and cabbage rolls (*kaalikääryleet*).

Senja Pulkamo was kind enough to share her *pilmällimppu* and *pulla* recipes with RAIVAAJA readers.

The accompanying photographs were taken by Joyce Hannula and Tarmo Holma.

Marja Urponen forming cabbage rolls.

Julie Loukkanen stirring the salmon soup.

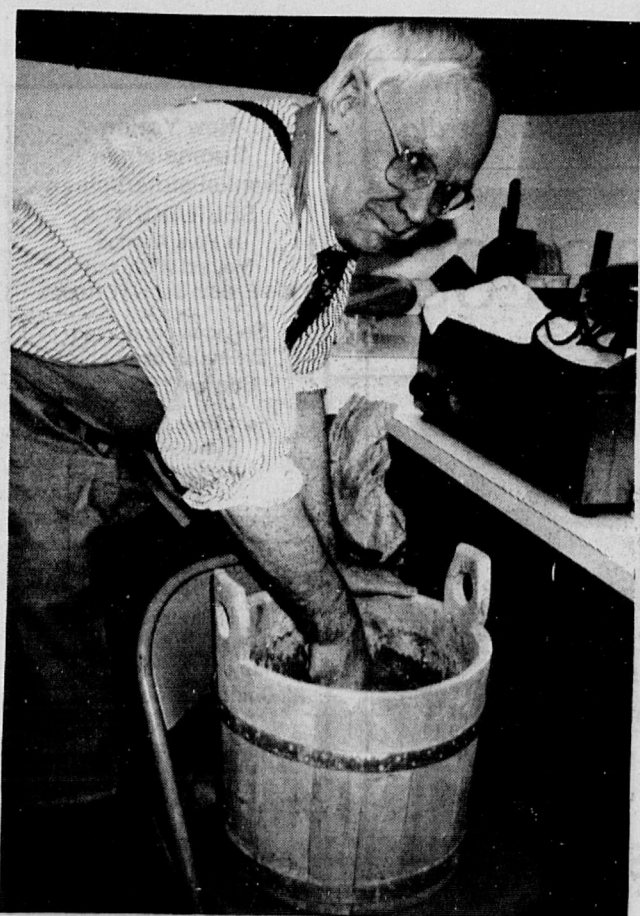
Kirsti DiRupo getting the Christmas stars ready for the oven.

Anne Louise MacLeán rolling the crust for the Karelian pastries.

Practicing braiding pulla.

Kalevi Urponen kneading rye bread dough.

Buttermilk Loaves

Ingredients:

- 2 cups (5dl) buttermilk
- 7 3/4 oz fresh yeast
- 1/2 cup (1dl) of dark corn syrup
- 1/2 tbsp orange peel spice
- 1/2 tbsp fennel
- 1/2 tbsp cumin
- 1/2 tbsp salt
- 3/4 lb (300 g) rye flour
- 1 lb (475 g) wheat flour

Procedure:

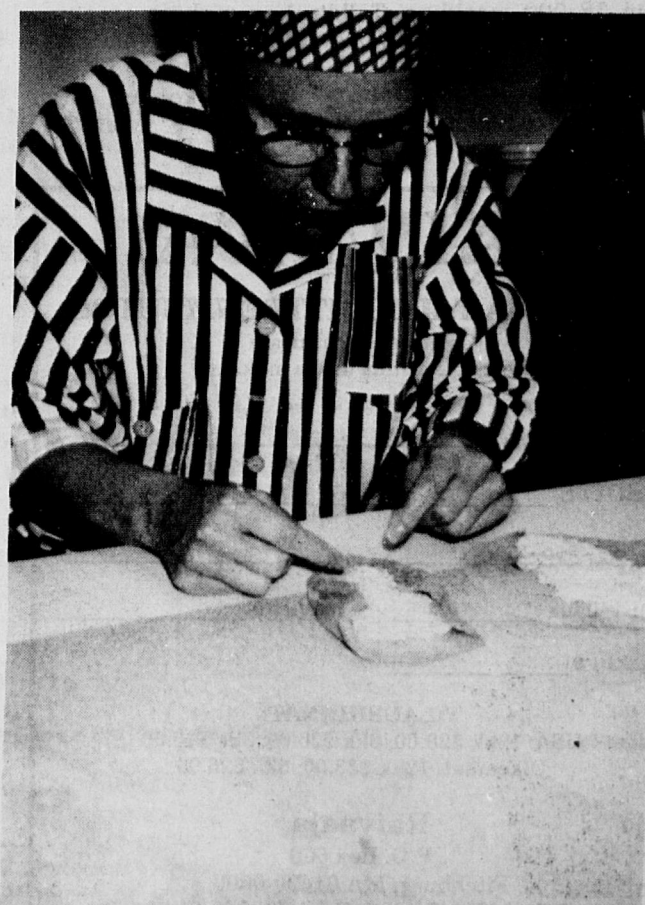
1. Dissolve the yeast in luke-warm buttermilk.
2. Add the seasonings, salt, and syrup.
3. Add the rye and wheat flours and knead into a smooth dough.
4. Let the dough rise until it's volume doubles.
5. Form into loaves and let them rise again until puffy.
6. Prick them with a fork and bake at 400F (200 C) for about 1 hour and 15 minutes.
7. Brush the hot loaves with warm syrup and cover with towel.

Senja Pulkamo demonstrates baking rye bread

Ready for the oven.

Senja Pulkamo showing the proper way to close in the edges of Karelian pastries.

Jorma Uotinen jatkaa Kansallisbaletin johtajana

Jorma Uotinen jatkaa Suomen kansallisbaletin johtajana. Kansallisoopperan säätiön hallitus päätti viime viikolla jatkaa hänen toimikauttaan kolmella vuodella. Kausi päättyy 1. elokuuta 2001.

Uotinen tuli Kansallisbaletin johtoon 1. tammikuuta 1992. Hänen aikanaan Kansallisbaletti on menestynyt hienosti sekä klassisten balettien että uusien koreografioiden esittäjänä. Myös ulkomailla baletti on vierailut. Parhaillaan se on Uotisen johdolla Ranskan Nancyssa.

Kansallisbaletin johtajan virka julistettiin avoimeen hakuun keuhkolla. Hakijoita oli 45, joista valtaosa ulkomailla. Myös Uotinen ilmoitti olevansa käytettävissä.

Helsinkiin kutsuttiin neljä hakijaa: kanadalainen Frank Augustyn, amerikkalainen Wes Chapman, englantilainen Jeremy Leslie-Spinks sekä suomalainen Mikko Nissinen. Ehdokkaat esiteltiin Kansallisbaletille, joka äänestyksessä asetti ensi sijalle Uotisen, 46, ja toiselle Mikko Nissisen, 35. (STT)

Jorma Uotinen

Suomalainen käy yhteiskunnalle kalliiksi

Lama paisutti Suomen julkisia menoja yli 10 prosenttia. Rahassa mitattuna suurin menoerä ovat vauvat ja vanhukset, kertoo Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen tuore tutkimus.

Julkiset menot kasvoivat laman aikana 36 miljardia markkaa. Yhteiskunta kun on perinteisesti pitänyt huolta vauvasta vaariin. Ensimmäiset 24 vuotta suomalaisen elämästä kustantaa pääosin yhteiskunta.

24-vuotiaaseen suomalaiseen yhteiskunta on sijoittanut nettona miljoona markkaa. Tämän jälkeen alkaa maksu-aika, jolloin maksetaan veroina tuo miljoona takaisin. Velka on kuitattu 60-vuotiaana, jolloin suomalaisesta tulee jälleen nettosaaja.

Suomalaisvauva saa ensimmäisen elinvuotensa aikana yhteiskunnan tukia 100 000 markan arvosta. Summa koostuu muuan muassa synnytysmenoista, vanhempainrahasta ja lapsilisästä. Peruskoululaiseen puolestaan kuluu lähes 60 000 markkaa.

Työikäinen suomalainen saa yhteiskunnalta etuja vain 38 000 markkaa. Tällöin hän maksaa veroina enemmän kuin saa etuuksia. Julkiset menot alkavat kohota iän mukana jo ennen 50-vuotispäivää, ja eläkeikään tultaessa etuudet henkeä kohden ovat jälleen 100 000 markan tuntumassa. (MTV3)

Jylhän Lähde voitti Kekkosen muistomerkki-kilpailun

Urho Kekkosen muistomerkki-kilpailun on voittanut kuvanveistäjä Pekka Jylhä työlään Lähde.

Urho Kekkosen muistomerkki pystytetään Finlandia-talon pohjoispuolelle Helsingin keskustaan. Tarkoituksena on vihkiä patsas UKK:n syntymän 100-vuotispäivän kunniaksi vuonna 2000.

Muistomerkkikilpailuun osallistui kaikkiaan 400 ehdotusta. Jylhä sai voittotyöstään 50 000 markan palkinnon. (STT)

lot more than we did 10 years ago.

Discography

TALLARI

- Harjumäen Kalliolta (Kansanmusiikki-Instituutti KI-15) [1988]

- Mestarien Jäljiltä [1989] (KI-17)

- Lunastettava Netto [1990] (KI-21)

- Kymmenen Pennin Ryyppy [1991] (KICD24)

Konsta [1994] (KICD31)

- Komiammasti [1996] (KICD 45)

ERKKI RANKAVIITA -Erkki Rankaviita ja Tallari ystävineen [1987] (KILP 12)

Various, including Tallari, Risto H.

- Suomen Kansanmusiikki 1 (Folk Music of Finland 1) [1988] (KILP 14)

OTTO HOTAKAINEN (and others)

- Mestaripeitmanni (The Master Musician) [1989] (Olarina OMLP 17)

Various

- Soolojen yö (Solos In The Night) [1992] (KICD26)

(one solo track by Ritva playing the two Rahapolska by Erkki Metsäpelto.

Above recordings made in Finland.

Tuore eurooppalainen tutkimus osoittaa:

Yläverenpaine sydän- ja aivohalvausriski

Liian korkea yläverenpaine on kiistatta sydän- ja aivohalvausriski. Näin arvioi laaja eurooppalainen tutkimus, johon osallistui 4 600 yli 60-vuotiasta verenpainepotilasta. Suomalaisia tutkimuksessa oli noin 1 300.

Tähän asti verenpainemittauksessa on tarkkailtu vain alapainetta, sillä sitä on pidetty yläpainetta tärkeämpänä. Tällä viikolla julkistettut tutkimustulokset kumoavat kuitenkin tämän käsityksen. Liian korkea yläverenpaine on kiistatta sydäninfakti- ja aivohalvausriski.

Kansanterveyslaitoksen professorin Jaakko Tuomilehdon mukaan yläverenpaineeseen liittyy erityisesti aivohalvausriski. Aivohalvaus on pitkäaikainen ja kallis sairaus ja aivohalvausta voidaan ehkäistä nimenomaan yläverenpainetta hoitamalla.

Jos yläverenpaine on yli 160 on syytä huolestua. Paine voi nousta 200:aan, jolloin tarvitaan ehdottomasti lääkettä. Tärkeintä on puuttua mahdollisimman aikaisessa vaiheessa lievästikin kohonneeseen yläverenpaineeseen. Näin voi välttyä kalliilta lääketoilta.

"Ylempi verenpaine nousee yleensä iän mukana. Iän myötä liikunta vähenee, paino nousee ja syömme suolaista ruokaa, minkä seurauksena verenpaine nousee", selittää Tuomilehto.

Tutkimuksessa selvitettiin laajasti lääkettä, jossa käytettiin ns. uudempiä verenpainelääkkeitä. Tutkimus osoitti, että aivohalvaukset vähenivät aktiivisen lääkityksen aikana 40 prosenttia ja sydäninfarktit 25 prosenttia. Verenpaineella todettiin olevan osuutta myös demensian etenemiseen. (MTV3)

Sanomalehti
aina ajan tasalla

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00

Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

FINNEXPRESS

Save on travel to
Finland

When you're thinking of going to Finland, one call to FinnExpress at Hanslin Travel Service can save you money on airline tickets, hotels, cars, cruises and other travel arrangements.

We have over 30 years

experience in providing economical travel arrangements to Finland.

For information and reservations, please call today.

Norvita

Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

New Yorkin
Suomalainen
Evankelis-luterilainen
SEURAKUNTA
at Park Avenue
Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028

Services conducted
in Finnish language
Service 3.30 p.m.

For further information:
718-894-6178
718-892-2712

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC

Mailing address for
information

P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163